

Українські вишиванки – наче райдуги світанки

Мета: виховувати почуття патріотизму та гордості за свою Батьківщину, за історичне минуле українського народу, спонукати дітей до глибшого вивчення історії України, її символів, традицій, звичаїв, формувати у дітей любов до оберега української родини — рушника, пошану до свого народу, українських традицій, ознайомити учнів з видами та призначеннями рушників.

Обладнання: На білому полотні прикріплені вишиті рушники, українська сорочка, віночок, серветки; стіл прикрашений вишитою скатертиною, на столі — хліб на вишитому рушнику, поруч — калина і колоски пшениці, квіти; стенди з українською символікою та картини, що відображають життя України.

Запрошена майстриня народної вишивки Хаян Н.А.

Ведуча. Запрошуємо вас, дорогі гості, до нашої оселі, стати свідками традицій, обрядів, пов'язаних з нашими українськими рушниками та вишиванками.

(Дівчинка в українському вбранні)

Добрий день вам, добрі люди!

Хай вам щастя-доля буде,

Не на день і не на рік,

А на довгий-довгий вік.

(Хлопчик в українському вбранні)

Ми гостей своїх стрічаєм

Круглим, пишним короваем.

З рушником берем таріль,

Коровай кладем і сіль.

Шанобливо хліб підносим

І, вклонившись, щиро просим:

- Любий гостю наш, приймай

І рушник, і коровай.

Ведуча.

Щасливі ми, що народилися і живемо в Україні. Тут жили наші батьки, діди і прадіди, тут корінь українського народу. Знати свій народ – це знати мамину пісню, що сіяла в душі дитини зернятка, котрі, зійшовши, виростили в добро, любов і ласку людини; це знати батьківську хату; це знати бабусину вишиванку, забуту і розтоптану жорстоким часом. Україна – це милозвучна рідна мова, вишитий рушник, задушевна лірична пісня і крилатий танець. Хліб і рушник - одвічні людські символи. Хліб і сіль на вишитому рушнику були високою ознакою гостинності українського народу. Кожному, хто приходив із чистими помислами, підносили цю давню

слов'янську святиню. Цей звичай пройшов віки, став доброю традицією і в наш час.

Ведуча:

Сьогодні ми зібралися, щоб поговорити про стародавнє мистецтво вишивки, бо сьогодні в Україні святкується День вишиванки, який започаткувала Леся Воронюк. Здавна українські жінки славилися своєю майстерністю вишивання. Цей вид рукоділля відтворює душу і характер жінки, бо у вишивку вона вкладає свої почуття та мрії, щоб принести радість собі та людям. *На наше свято ми запросили майстриню народної вишивки, маму нашого учня Хаян Надію Анатоліївну.*

(презентація з піснею у виконанні групи «Янголята»)

Ведучий: Майже кожна область, кожен регіон, часто і окремі села, від матері до дочки передавали свої узори. Тому за кольором, орнаментом вишивки завжди можна визначити місце її виготовлення. Здебільшого в Україні переважали вишивки червоними та чорними нитками. Вишиванням займалися кожен вільну хвилину, на вечорницях і вдосвітках, довгими осінньо-зимовими вечорами.

Ведучий: Народне прислів'я каже: «Без верби і калини нема України». До сказаного слід додати: «І без вишивки», тому що вишиваний рушник і вишита сорочка давно стали українськими народними символами - оберегами.

- це все родовідна пам'ять, наші символи, історія.

Ведуча. Нас, українців, по вишивках і чарівних рушниках-оберегах упізнають в усьому світі.

Український народ має свій чарівний звичай, одвічний людський символ — рушник. Українська жінка і сорочку синові вишиє на щастя, і рушника на долю. Тому рушник і став синам та донькам оберегом, бо це — сама материнська любов і щира молитва, що оберігають її дітей від біди в далеких дорогах.

Подивіться, які красиві рушники: виткані, вишиті із зображенням геометричних фігур, квітів, дерев.

Ми бачимо рушник на стіні. За давнім українським звичаєм не було жодної на Україні хати, яка б не прикрашалась рушниками.

Раніше за кількістю вишитих рушників, сорочок, скатертин судили про працелюбність дівчини. Кожна дівчина змалечку вчилася відтворювати красу в узорах у своєї бабусі і матері.

- Чи знаєте ви, діти, щось про історію вишивання на Україні?

Учениця:

У вишиванці яскраво і повно виявилася багата душа народу, споконвічне прагнення до прекрасного. Художні вишивки багатогранні за технікою виконання, формами узору, кольором, логікою побудови.

- А що символізують кольори на вишивці?

Учень. Червоний колір— нехай подорожньому світить сонечко.

Зелена барва — зустріч із добрими людьми.

Коричнева — щаслива дорога з чистим небом і ясным сонцем.

Синя, жовта — символ здоров'я, удачі.

Чорна і червона — це журба і любов..

Учитель. Кожна область, навіть кожне село має своє художнє обличчя, улюблену кольорову гамму.

По тому, як вишита сорочка, кептар – легко можна було дізнатися з якого села їхній власник.

- Які способи вишивання ви знаєте, діти?

Дівчинка: Мені мама розповідала, що у сьогоднішній нашій вишивці багато способів вишивання – це вишивання хрестиком, гладдю, болгарським хрестиком, козликком, ялинкою. Наша чисто українська вишивка – це вишивання хрестиком.

1-й хлопчик. Довгими зимовими вечорами вишивали дівчата не тільки рушники, а й сорочки.

ВИШИВАНОЧКА (віршик)

Чом довкола все співа,
Як весною в лузі?
Вишиваночка нова
В мене! Гляньте, друзі!

Це бабусечка моя
Склала візерунок.
Найдорожчий в світі я
Маю подарунок!

Веселкові барви всі
З ниточок шовкових
Поєднались у красі –
На моїй обнові.

З піснею-веснянкою,
Щоб гуляти в лісі,
Вдягнем вишиванки ми
Наші, українські!

2-й хлопчик. Сорочки вишивали і матері своїм синам, а коли син вирушав у далеку дорогу, то сорочка служила йому оберегом і оберігала від злого й недоброго.

3-й хлопчик. Сорочки вишивали червоними й чорними нитками. Червоне – то радість, а чорне – печаль.

1-й хлопчик. Бабуся казали, щоб я свою вишиванку носив у понеділок, вівторок і четвер і обов'язково на чисте тіло.

2-й хлопчик. Здавна вважалося, що сорочка, усі краї якої оздоблені вишивкою, має оберігати від нещастя, відганяти від людини злі сили.

3-й хлопчик. Червоною вишивкою обов'язково прикрашали комір та рукава сорочки, адже місця, де закінчується тканина, - найвразливіші для темних сил.

Учитель. Дійсно, традиційні кольори української вишиванки – чорне та червоне. Тому і співають у народній пісні: «Сорочку мама вишила мені, червоними і чорними нитками»

Пісня « А сорочка мамина»

Учитель. Діти! А зараз давайте ми з вами побудемо майстрами вишивки і прикрасимо моделі вишиванок своїми візерунками.

(конкурс)

Вікторина

1. Найголовніший елемент українського одягу (сорочка)
2. Взуття, що входить до складу національного костюма(чоботи)
3. Що вплітають у вінок (стрічка)
4. Літній головний убір чоловіків (капелюх)
5. Особливий головний убір дівчат (вінок)
6. Одяг чоловіків (штани)

Гра «Що зайве»

Вишита сорочка, штани, стрічка, пояс.

Жупан, вишиванка, блузка. штани, спідниця, капелюх, чоботи.

Вареники, голубці, коровай, узвар, млинці, піца, борщ.

Ведуча: Я хочу, діти, щоб для вас, коли станете дорослими, дорогою залишилась рідна домівка, щоб палко любили рідний край, його звичаї, мову нашу солов'їну, щоб ніколи не змогли зламати калинову гілку чи інше дерево, а навпаки, прикрашали нашу землю своїми руками.

Тож пам'ятаймо, хто ми є, бережімо звичаї наші, шануймо наші береги.

Ведуча.

Хай здоров'я ніколи не зраджує вам!

Будьте завжди такі ж ніжні, рідні й милі,

Щоб вам радість і щастя, й любов

Вишиваним цвіли рушником!

Бувайте здорові. Дякуємо за увагу.

